Ліцей №3 м. Мостиська
Мостиської міської ради
НАКАЗ

13.09.2021р № 99

Про проведення
комплексного самооцінювання
ефективності функціонування
внутрішньої системи
забезпечення якості освіти
у 2021-2022 навчальному році

Відповідно до абзацу другого частини другої статті 42 Закону України «Про повну загальну середню освіту», пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, наказу міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 № 1480 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти» з метою забезпечення формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі

Н А К А З У Ю:

1. Провести комплексне самооцінювання ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти за чотирма напрямами освітньої діяльності ОЗ (освітнє середовище, система оцінювання здобувачів освіти, педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу, управлінські процеси).

Термін виконання: до 20 травня 2022 року

2. Затвердити стратегію (політику) забезпечення якості освіти в ОЗ та процедури її втілення. *(Додаток 1)*
3. Ознайомити усіх учасників освітнього процесу із стратегією забезпечення якості освіти в ОЗ та процедурами її втілення, висвітливши її на сайті закладу освіти.

Термін виконання: до 15 жовтня 2021 року

4. Створити 4 динамічні групи у складі педагогічних працівників, учнів, батьків та представників громадськості для проведення самооцінювання ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. *(Додаток 2)*

Термін виконання: до 01 жовтня 2021року

5. Організувати роботу динамічних груп згідно плану роботи. *(Додаток 3)*
6. Узагальнити результати роботи динамічних груп у формі описових та кількісних показників та укласти звіт з подальшим обговорення під час «круглого столу» 10 червня 2022 р.
7. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою

Директорка ліцею Тереза ТЕТЕРИЧ

Додаток 1
ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом по ОЗ
№ 99 від 13.09.2021р.

Стратегія забезпечення якості освіти
у Ліцеї №3 м. Мостиська

1. **Стратегія (політика) забезпечення якості освіти** фіксує орієнтири функціонування внутрішньої системи та враховує інтереси учасників освітнього процесу щодо якості освітніх послуг і реалізації інших їхніх прав, а також засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності, визначені у статті 6 Закону України «Про освіту».
2. **Стратегія (політика) забезпечення якості освіти** орієнтована на забезпечення:

− відповідності результатів навчання учнів державним стандартам освіти;

− партнерства у навчанні та професійній взаємодії;

− недискримінації, запобігання та протидії булінгу (цькуванню);

− академічної доброчесності під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності;

− прозорості та інформаційної відкритості діяльності закладу освіти;

− умов для безперервного професійного зростання педагогічних працівників;

− справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів, а також професійної діяльності педагогічних працівників;

− умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів (у разі потреби);

− академічної свободи педагогічних працівників.

3. Інші компоненти внутрішньої системи, визначені частиною третьою статті 41 Закону України «Про освіту» (система та механізми забезпечення академічної доброчесності; оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання учнів тощо), формуються з урахуванням визначених закладом освіти політик, за допомогою певних процедур (заходів або окремих дій, що здійснюються у певному порядку, для забезпечення якості освіти в закладі освіти).
4. **Самооцінювання**
Самооцінювання є процесом вивчення та оцінювання ефективності функціонування внутрішньої системи з метою вдосконалення освітніх і управлінських процесів ОЗ. У 2021-2022 навчальному році з метою аналізу стану сформованості та функціонування внутрішньої системи у закладі проводиться комплексне самооцінювання за чотирма напрямами: освітнє середовище, система оцінювання здобувачів освіти, педагогічна діяльність педагогічних працівників, управлінські процеси.

4.1. Для оцінювання виконання (вимірювання) вимог/правил слугують:

− критерії (підстави для оцінювання);

− індикатори (показники, що відображають стан об'єктів спостереження, їх якісні або кількісні характеристики);

− методи збору відповідної інформації, яка підлягає аналізу та оцінюванню.

4.2. Комплексне самооцінювання якості освітніх і управлінських процесів доцільно проводити після визначення всіх компонентів внутрішньої системи та умов їх функціонування, що закріплюються Положенням про внутрішню систему (для з'ясування обсягу діяльності щодо формування внутрішньої системи).

4.3. Інформацією, яка підлягає аналізу під час самооцінювання, можуть бути результати внутрішніх моніторингів освітніх і управлінських процесів закладу освіти. Внутрішні моніторинги можуть проводитися для відстеження динаміки результатів навчання учнів, якості викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів), відвідування учнями закладу освіти, ефективності управлінських процесів тощо. Механізм підготовки та проведення моніторингу визначається Порядком проведення моніторингу якості освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 16 січня 2020 року № 54, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 154/344373. Для проведення моніторингу обов'язковими є розроблення його програми та оприлюднення його результатів на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності - на веб-сайті засновника).

4.4. Для організації самооцінювання передбачено:

− збір та аналіз інформації, отриманої під час спостереження, за допомогою опитування та вивчення документації;

− узагальнення результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти;

− обговорення та оприлюднення результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти.

5. **Збір та аналіз інформації, отриманої під час опитування, спостереження та вивчення документації**

5.1. Для проведення самооцінювання освітньої діяльності передбачені такі методи збору інформації:

− опитування учасників освітнього процесу (анкетування, індивідуальне інтерв'ю, фокус-групове дослідження);

− спостереження (за освітнім середовищем, проведенням навчальних занять тощо);

− вивчення документації закладу освіти.

Вибір методу має забезпечити отримання релевантної інформації для всебічного вивчення та об'єктивного самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти. Окремі методи збору інформації (опитування, спостереження за проведенням навчальних занять) можуть застосовуватися з використанням цифрових технологій (з метою розвитку сфери цифровізації освіти, в умовах віддаленості учасників освітнього процесу під час дистанційного навчання, карантинних обмежень тощо).

5.2. Опитування може бути письмовим (анкетування) або усним (інтерв'ю). Анкетування дозволяє отримати інформацію про ставлення учасників освітнього процесу до певних питань діяльності закладу. У ході анкетування можуть використовуватися анкети для педагогічних працівників, учнів та батьків.

Анкетування передбачає складання форми (бланку) анкети. У разі проведення анкетування онлайн доцільно використовувати цифрові ресурси, що дозволяють автоматизоване оброблення відповідей. Анкети можуть бути закритого, відкритого, напівзакритого типу або комбінованими. Використання анкети закритого типу полегшує обробку даних і узагальнення результатів, проте обмежують відповіді респондентів певними рамками. Якщо мета дослідження полягає у тому, щоб отримати оцінку освітніх та управлінських процесів учасниками, зворотній зв'язок щодо ефективності певної політики, рекомендовано опитати якомога більше учасників освітнього процесу та використовувати анкети закритого типу. Якщо мета дослідження полягає в більш глибокому аналізі ставлень, позицій та настроїв учасників освітнього процесу, узагальненні їх ідей або пропозицій, доцільно застосовувати відкриті анкети. Комбіновані анкети дозволяють оптимально поєднати питання, що потребують кількісного та якісного аналізу в одному опитувальнику.

Індивідуальне інтерв'ю дає можливість отримати конкретизовану інформацію щодо ставлення особи до проблеми та/або явища в закладі освіти. Індивідуальне інтерв'ю може бути:

- структурованим
- неструктурованим
- напівструктурованим.

Неструктуроване інтерв'ю може містити одне або кілька значних за змістом питань, які потребують розповіді у відповідь (наприклад, «Розкажіть, будь ласка, як Ви реалізуєте політику академічної доброчесності в закладі освіти»). Такий тип інтерв'ю застосовуються, якщо необхідно детально вивчити досвід кожного респондента з окремого питання. При цьому доцільно застосовувати протокольну фіксацію відповідей (можливо аудіо- або відеофіксацію) для детального аналізу одержаної інформації.

Структуроване інтерв'ю проводиться за заздалегідь підготовленим планом розмови, містить низку запитань, які передбачають чіткі відповіді (наприклад, «Які види оцінювання Ви використовуєте для перевірки ключових компетентностей?»). Такий підхід застосовується, якщо необхідно зібрати інформацію з різних питань у досить великої кількості респондентів. Фіксація відповідей може здійснюватися на бланках опитування або спеціально підготовлених формах.

Напівструктуроване інтерв'ю також передбачає наявність орієнтовного плану розмови, водночас він може бути модифікований залежно від відповідей респондента у ході інтерв'ю. Фіксація відповідей відбувається у способи, зазначені для структурованого та неструктурованого інтерв'ю. Групове інтерв'ю (фокус-групове дослідження) передбачає проведення співбесіди на визначену тему з групою осіб (від 6 до 12). Учасники групи спілкуються між собою, а модератор спрямовує дискусію, щоб охопити заявлену тему та надати можливість висловитися всім учасникам. Фіксація результатів може здійснюватися організатором фокус-групи (у тому числі, за допомогою технічних пристроїв) або третьою особою. Загалом, інтерв'юер обов'язково повідомляє респондентів про фіксацію відповідей та спосіб, в який вона буде здійснюватися (незалежно від виду і типу інтерв'ю).

5.3. Спостереження в освітньому процесі може здійснюватись за станом освітнього середовища, проведенням навчальних занять тощо. Спостереження за станом освітнього середовища дає можливість зафіксувати наявність чи відсутність необхідної для освітнього процесу матеріально-технічної бази, забезпечення інклюзивності середовища, дотримання санітарно-гігієнічних вимог, норм охорони праці та безпеки життєдіяльності, визначити дієвість плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти, проаналізувати культуру взаємовідносин у закладі освіти тощо. Крім керівництва закладу освіти та/або особи, відповідальної за проведення самооцінювання, до проведення спостереження за станом освітнього середовища доцільно залучати батьків і представників органів самоврядування в закладі освіти. Спостереження за проведенням навчального заняття допомагає оцінити рівень педагогічної діяльності вчителів, потреби в розвитку їх професійних компетентностей або надання їм підтримки, систему оцінювання навчальної діяльності учнів.

У ході такого спостереження важливо звернути увагу на:

− формування та розвиток ключових компетентностей у здобувачів освіти;

− спрямованість навчального заняття на формування в учнів ціннісних ставлень;

− роботу учнів під час навчального заняття;

− оцінювання діяльності учнів під час проведення навчального заняття, зокрема реалізацію засад формувального оцінювання;

− використання інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, обладнання, засобів навчання;

− комунікацію педагогічного працівника та учнів;

− організацію роботи з особами з особливими освітніми потребами (у разі їх наявності).

5.4. Вивчення документації закладу освіти дає можливість отримати інформацію щодо освітньої діяльності закладу, а також забезпечує умови для

прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі аналізу задокументованих процесів у закладі освіти. У 2021-2022 н.р. планується вивчати:

− Ведення класного журналу з метою аналізу динаміки результатів навчання учнів, а також отримання додаткової інформації щодо вивчення справедливості та об'єктивності оцінювання результатів навчання учнів, відвідування ними навчальних занять, особливостей планування роботи педагогічних працівників тощо.

− Ведення протоколів засідань педагогічної ради з метою отримання інформації щодо відповідності ухвалених педагогічною радою рішень змісту стратегії розвитку закладу освіти, а також оперативним завданням і потребам, напрямів професійного розвитку, актуальних для педагогічних працівників закладу освіти, системності роботи з питань адаптації учнів до навчання, забезпечення інклюзивності освітнього середовища тощо.

− Ведення діловодства з метою вивчення стану документування управлінської інформації, в яких фіксується з дотриманням установлених правил інформація про управлінські дії.

6. **Узагальнення результатів самооцінювання**

Інформація, одержана в ході опитування, спостереження та вивчення документації, узагальнюється та на її основі визначаються тенденції в організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти, досягнення та труднощі у формуванні внутрішньої системи. З метою об'єктивного самооцінювання узагальнена інформація зіставляється з описом вимог/правил організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що визначені закладом освіти та відповідно містяться у Положенні про внутрішню систему. Здійснюючи самооцінювання, заклад освіти може брати до уваги орієнтовні рівні оцінювання якості освітньої діяльності та ефективності внутрішньої системи, що визначаються під час інституційного аудиту (для кожного напряму освітньої діяльності закладу освіти): перший (високий), другий (достатній), третій (вимагає покращення), четвертий (низький). Опис цих рівнів міститься у додатку 2 до Методики оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти під час інституційного аудиту, затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09 січня 2020 року № 01-11/1 (в редакції наказу від 27 серпня 2020 року № 01-11/42)4 .

7. **Обговорення та оприлюднення результатів самооцінювання**

Результати самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти доцільно розглянути на засіданні педагогічної ради, обговорити з представниками учнів і батьків. До розгляду/обговорення можуть залучатися представник засновника закладу освіти, експерти у сфері загальної середньої освіти та управління тощо. Для забезпечення прозорості та інформаційної відкритості закладу освіти рекомендуємо оприлюднювати результати самооцінювання. Їх може бути включено до річного звіту про діяльність закладу освіти, який оприлюднюється на веб-сайті закладу освіти відповідно до

частини другої статті 30 Закону України «Про освіту». Також за рішенням закладу освіти результати самооцінювання можуть бути оприлюднені окремо.

Загалом інформація, отримана під час самооцінювання, може бути використана в цілях:

− прийняття відповідних управлінських рішень для вдосконалення внутрішньої системи;

− визначення пріоритетних напрямів удосконалення освітніх і управлінських процесів закладу освіти;

− аналізу тенденцій в освітній діяльності закладу освіти і коригування його річного плану роботи та/або стратегії розвитку закладу (у разі потреби);

− аналізу динаміки оцінювання освітньої діяльності закладу освіти педагогічними працівниками, учнями, батьками (шляхом співставлення результатів опитування учасників освітнього процесу впродовж кількох років).

Додаток 2
ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом по ОЗ
№ 99 від 13.09.2021р.
.

Робочі групи
у складі педагогічних працівників, учнів та батьків
для проведення самооцінювання ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти

	Група 1 Система оцінювання здобувачів освіти	Група 2 Педагогічна діяльність педагогічних працівників	Група 3 Освітнє середовище	Група 4 Управлінські процеси
			Початкова ланка/ Старша ланка	
Голова комісії	Подільчик З.С.	Легович-Копач М.М.	Вйонцек В.І./ Гандз Л.А.	Тетерич Т.С.
Члени комісії	Бурбило І.І. Повх І.З.	Олех М.Т. Угрин О.П.	Мазур Г.Й.	Шило О.І.,

	Саган І.М.	Крет В.Й.	Летньовська Т.Т./ Курек Я.Й., Завальська О.Б.	Тарапацька А.С., Пришляк Л.О., Кордек Е.І.
Учні	Червінська А.Т.	Куц К.Й.	Пастерницький К.Р. Орфіняк К.Р.	Курек А.Я.
Батьки	Купер М.Г.	Тетерич Н.Б.	Пастерницька Ю.М./ Рабей-Мартин Р.Й.	Гливка Л.Й.
Разом (кількість осіб)	6	6	5/5	7

Директорка ліцею Тереза ТЕТЕРИЧ

Додаток 3

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом по ОЗ
№ 99 від 13.09.2021р.

№ з/п	Етапи	Зміст роботи	Термін	Форма роботи
1	Підготовчий	Створення динамічних груп	До 01.10. 2021	Консультації, дискус-групи
		Ознайомлення з нормативною базою, Положенням, методичними рекомендаціями щодо ефективності функціонування	До 15.10. 2021	

		внутрішньої системи забезпечення якості освіти: укладання анкет, критеріїв, питань для інтерв'ю, дорожніх карт для спостереження		
2	Робота динамічних груп	Вивчення стану забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у 4-ох напрямках: (освітнє середовище, система оцінювання здобувачів освіти, педагогічна діяльність педагогічних працівників, управлінські процеси). Збір описової та кількісної інформації	До 30.11. 2021	Спостереження, опитування, інтерв'ю, анкетування, відвідування уроків, проведення моніторингів, бесіди
	Узгальнення результатів	Робота в групах. Створення діаграм, графіків. Укладання детального аналізу роботи групи	03.05. – 06.06. 2022	Робота в групах
	Представлення результатів	Проведення круглого столу за результатами комплексного само оцінювання ефективності функціону-вання внутрішньої системи забезпечення якості освіти за чотирма напрямами освітньої діяльності ОЗ; висвітлення результатів на сайті ОЗ, на звіті директорки перед громадськістю	06.06. – 24.06. 2022	Круглий стіл. Звіт перед громадськістю

Директорка ліцею Тереза ТЕТЕРИЧ